

Gemeente Papendrecht

Plan van Aanpak Omgekeerd inzamelen met Recycle tarief Papendrecht

Na raadsbesluit 2 december 2021

Gert Jan de Goede
8 april 2022

Plan van aanpak: Afvalinzameling Papendrecht

Datum	8 april 2022
Bestuurlijk opdrachtgever	Arno Janssen, portefeuillehouder
Ambtelijk opdrachtgever	Jose Boons, teamleider BOR
Ambtelijk opdrachtnemer	Gert Jan de Goede, programmamanager

Aanleiding

Papendrecht wil op korte termijn stappen zetten om de hoeveelheid restafval te verminderen. De ruim 244 kg/inwoner (grof en fijn) restafval in Papendrecht (in 2020) moet nog meer dan gehalveerd worden om de landelijke doelen te behalen. Ervaringen in andere Nederlandse gemeenten laten zien dat de landelijke doelstellingen haalbaar zijn, maar dat dit vraagt om een combinatie van maatregelen.

De commissie Ruimte heeft op 23 juni 2021 geadviseerd om uit te gaan van de VANG doelstellingen 100 kg restafval per inwoner en 75% hergebruik. En vanuit deze doelstelling de varianten, voor- en nascheiding te beschrijven met voor- en nadelen, de mate van dienstverlening, te verwachten milieudoelstellingen, de kosten en afvalstoffenheffing in meerjarenperspectief. Ook vroeg de commissie te onderzoeken of een tariefprikkel een passende en gewenste maatregel kan zijn. Deze uitgangspunten van de commissie zijn de basis voor de business case en raadsvoorstel Varianten afvalinzameling Papendrecht die ter besluitvorming zijn geagendeerd voor de raadsvergadering van 2 december 2021.

In vergadering van 2 december 2021 heeft de gemeenteraad, op dit voorstel van het college, besloten:

1. Omgekeerd inzamelen restafval met diftar vast te stellen voor de gemeente Papendrecht.
2. Zo spoedig mogelijk na de operationele invoering van de variant omgekeerd inzamelen van het restafval de invoering van diftar in te voeren.
3. De exacte uitgangspunten voor diftar later, maar voor de invoering, vast te stellen.
4. Voor de inwoners in het dijkgebied het restafval om de vier weken op te halen.

Doel

Via de keuze voor het model van afvalinzameling zoveel mogelijk komen tot 100 kg restafval en 75% hergebruik van het afval. Daarbij is tevens een doel de kosten voor de inwoners in totaliteit minder hoog zijn dan andere systemen. Tevens is het doel de invoering van de nieuwe wijze van inzameling met een goede communicatie en participatie van inwoners tot stand te laten komen, waardoor het draagvlak voor de keuzes naar verwachting groter zal zijn (we maken daarbij gebruik van verkregen inzichten uit de pilot afvalinzameling Oostpolder).

De invoering van het recycle-tarief (diftar) heeft als doel dat degene die goed afval scheidt niet opdraait voor de kosten die degene veroorzaakt die niet goed scheidt, maar vooral ook dat inwoners van Papendrecht bewuster afval gaan scheiden om de hoeveelheid restafval met elkaar zoveel mogelijk te beperken en de hoeveelheid herbruikbare grondstoffen zo groot mogelijk te laten zijn. Dat is goed voor verlaging van de kosten en voor het milieu.

Beoogd resultaat

Om de hoeveelheid restafval te beperken en zo mogelijk te komen tot 100 kg restafval wordt de inzameling van restafval als volgt aangepast:

- Alle huishoudens in Papendrecht met uitzondering van 440 dijkwoningen brengen hun restafval naar een ondergrondse container met toegangscontrole. Conform het raadsbesluit wordt per 1 januari 2024 op restafval een recycle-tarief ingevoerd. De oude verzamelcontainers bij de hoogbouw worden door de gemeente verwijderd.

Om de scheiding van grondstoffen voldoende te faciliteren worden de volgende maatregelen genomen:

- In de hoogbouw is een deel van de complexen voorzien van GFT-e inzamelcocon van beton in de directe omgeving van de complexen. De beton is door veroudering nu van onvoldoende kwaliteit en de cocon is niet voorzien van toegangscontrole. De betonnen GFT-e cocons worden gesloopt. Alle hoogbouw complexen worden voorzien van nieuwe stalen GFT-e cocons van 240 liter, met

Plan van aanpak: Afvalinzameling Papendrecht

toegangscontrole (Model Oostpolder), zodat alle bewoners in de gelegenheid zijn GFT- e afzonderlijk in te zamelen. Om deze inzameling vanuit de keuken te ondersteunen wordt de bewoner een GFT bakje met reukfilter aangeboden, naar keuze 5 of 9 liter.

Rond het Merwehoofd is de bestaande GFT-e inzameling georganiseerd met ondergrondse containers zonder toegangscontrole. Het gebruik geeft veel vervuiling in de grondstof. Deze containerlocaties worden omgebouwd voor papier of PBD (PBD met toegangscontrole). In het Centrum, het Merwehoofd en enkele locaties met veel aanbod wordt de GFT-e inzameling ingericht met bovengrondse cocons van 660 liter en toegangscontrole.

- In de laagbouw blijft de GFT-e inzameling aan huis met een 240 liter bak om de 2 weken.
- Voor de inzameling van papier en karton is een deel van de hoogbouw voorzien van in pandige rolcontainers. Dit geeft goede resultaten. Een ander deel maakt gebruik van betonbakken buiten met een minder resultaat. Met dit raadsbesluit wordt voor alle hoogbouw complexen de inzameling van papier en karton in principe aangeboden met in pandige rolcontainers.
- De inzameling van PBD voor de hoogbouw is in de pilot Oostpolder vorm gegeven in de vorm van een in pandige rolcontainer nabij de rolcontainer voor papier. Voor alle hoogbouw worden in principe in pandige rolcontainers voor de inzameling van PBD beschikbaar gesteld.
- In het Centrumgebied kenmerkt zich met een hoge bebouwingsdichtheid en een beperkte openbare ruimte. Bewoners kunnen op een enkele locatie papier en PBD naar ondergrondse containers. Door het bijplaatsen van enkele OGC's voor PBD en Papier ontstaat een goede spreiding in het Centrum.
- Waar dat in de hoogbouw onmogelijk blijkt om in pandige rolcontainers te plaatsen door ruimtegebrek en ook geen ruimte is te organiseren of onoverbrugbaar hoogteverschil is kan in principe een verzamelcontainer nabij het complex geplaatst worden. Met als nadeel ervaren mindere kwaliteit inzameling en ongecontroleerde toegang.
- Om de inzameling van PBD bij laagbouw te verbeteren wordt de bestaande restbak na ingebruikname van de OGC schoongemaakt en voorzien van PBD sticker op de deksel om dienst te doen als inzamelvoorziening PBD aan huis. Dit naar voorbeeld van de pilot Oostpolder. De inzamel frequentie PBD wordt voor de hele gemeente (incl. Oostpolder) 1 maal per 2 weken. Was in Oostpolder 1x per 4 wk. De ophaalroute inzameling PBD zakken komt hiermee te vervallen. De OGC PBD, nabij de winkelcentra, blijven de komende periode als een overloopfunctie in stand. Om de inzameling van PBD goed te faciliteren voor zowel de laagbouw als de hoogbouw blijft de gemeente de gratis PBD zakken beschikbaar stellen voor de inzameling. Hiermee is de check op niet juiste vulling van de PBD bakken of rolcontainers visueel goed uit te voeren door de inzamedienst. Dit heeft een preventieve dan wel corrigerende werking.

Hoofddresultaten in de op te stellen Uitvoeringsplan Afvalinzameling Papendrecht zijn:

- 1) Opstellen locatieplan ondergrondse restafvalcontainers voor hoog- en laagbouw, Opstellen locatieplan hoogbouw met GFE cocons buiten het gebouw en waar mogelijk in pandige PBD- en papierrolcontainers zodat het serviceniveau voor grondstoffen bij hoogbouw op gelijk niveau wordt gebracht als bij de laagbouw.
De locatieplannen gaan uit van een gefaseerde uitvoering.
Fase 1 Molenvliet, Wilgendonk (en aanpassing dienstverlening pilot Oostpolder PBD naar 1x/2wk))
Fase 2 Westpolder tot Veerweg excl. Centrum en Merwehoofd + dijkwoningen
Fase 3 Kraaihoek, Middenpolder, de Kooy, Centrum en Merwehoofd.
- 2) Opstellen uitvoeringsplan met financieringsvoorstel vast te stellen door het college waarna het financieringsvoorstel verwerkt wordt in de eerste concernnota 2022.
Het uitvoeringsplan bevat naast de locatieplannen:
 - Beschrijving en toelichting invoering omgekeerd inzamelen
 - Beschrijving en toelichting invoering recycle tarief (fase 4)
 - Strategie bewonerscommunicatie en – participatie
 - Projectfasering en planning voor zowel omgekeerd inzamelen als invoering recycle tarief

Plan van aanpak: Afvalinzameling Papendrecht

- Procesplanning plaatsing inzamelmiddelen
- Regionale afstemming invoering recycle tarief met GBD en andere gemeenten (procesafspraken)
- Aanpak verwerkingsovereenkomst AVG uitvoering DVO HVC afvalbeheer
- Aanpassen Afvalstoffenverordening en Uitvoeringsbesluiten
- Organisatie, taakverdeling en geraamde inzet en middelen
- Investerings, overige kosten invoering en structurele kosten afvalinzameling
- Monitoring, bijsturing en beheermaatregelen.

- 3) Bestuurlijke afstemming in stuurgroep met als doel dat het college het uitvoeringsplan vast stelt en de financiële uitwerking in de eerste concernnota opgenomen kan worden waarna de raad medio juni/ juli kan besluiten over de financiële uitwerkingen en het beschikbaar stellen van het krediet.
- 4) Invoering omgekeerd inzamelen in drie gebiedsfasen. Per deelgebied bestaat wordt het volgende proces doorlopen: afronden ontwerp, communicatie/ participatie bewoners, vaststellen locaties, werkvoorbereiding en aankoop, plaatsen voorzieningen, ingebruikname door bewoners en nazorg.

Aandachtspunten en randvoorwaarden

- Voor de uitwerking wordt gebruik gemaakt van de vastgestelde beleidsregels plaatsing afvalcontainers Papendrecht, werkwijze pilot Oostpolder (o.a. participatie/ inspraak en inzet principe mediation) en geleerde lessen pilot Oostpolder.

Afbakening

De uitvoering van het raadsbesluit betreft de inzameling en verwerking van het huishoudelijk afval in de wijk opgehaalde afvalstromen restafval, Groente Fruit Tuin en etensresten (GFT-e), papier en karton en Plasticverpakkingen, metaalverpakkingen en drankkartons (PMD).

Het betreft niet:

- Inzameling afvalbrengrstation
- Ophaalservice HVC en zwerfafval
- Verzamellocaties op wijkniveau nabij winkelcentra voor afvalstromen glas, textiel, papier en PMD
- Reinigingsposten als straatvegen en prullenbakken.

Fasering

Dit project wordt gesplitst in meerdere fases:

- **Vorbereidingsfase** Uitvoeringsplan en Ontwerp locatieplan, inzamelvoorzieningen, aanbieding HVC en collegevoorstel.
Na besluit raad invoering omgekeerd inzamelen met aansluitend snelle invoering Diftar/ recycle tarief (RT) het opstellen van een nieuw ontwerp inzamelplan en inzamellocaties op basis van snelle invoering RT per 1 januari 2024. Opvragen kabels en leidingen Nutsbedrijven met afstemming/ aanpassing locaties. Check verkeersveiligheid en uitvoerbaarheid inzameling. Locaties betreffen ondergrondse restafvalcontainers 3 haken, GFT-e cocons met 240 L bak, voor papier en PBD inpandige rolcontainers of indien noodzakelijk verzamelcontainers. Inzet doorlooptijd 8-9 maanden per fase. Volgende fase start na drie maanden enz. waarbij het streven is rond 1 oktober 2023 de meeste containers restafval van Fase 3 voor bewoners open te stellen.
Opstellen procesplan voor participatie, voorbereiding, plaatsing en ingebruikname nieuwe inzamelsysteem voor omgekeerd inzamelen.
Opstellen procesplan invoeren Recycle tarief.
Opstellen communicatieplan met separate onderdelen OI en RT met samenhang
Opstellen aanbiedingen HVC invoering en reguliere inzameling
Opstellen collegevoorstel Uitvoeringsplan met financieringsvoorstel
Besluitvorming college en gemeenteraad Uitvoeringsplan incl. financiering.
- **Fase 1 Start invoering in Molenvliet/ Wilgendonk**
Conform procesplanning start participatie 1 maart, eerste ogc najaar. In de wijk Oostpolder wordt de inzameling PBD gelijk aangepast met de start van de nieuwe inzameling van deze fase. Na de start inzameling PBD in de 240 l bak stopt de losse inzameling van PBD zakken in deze wijken.

Plan van aanpak: Afvalinzameling Papendrecht

- **Fase 2 start invoering Westpolder.**
Excl. Centrum en Merwehoofd + dijkwoningen en afgelegen woningen
- **Fase 3 start invoering Kraaihoek - Middenpolder- De Kooy**
Incl. Centrum en Merwehoofd
- **Fase 4 Invoering Recycle Tarief**
- **Fase 5 Nazorg fase, eerste resultaten, afronding en evaluatie**

Risico's

De volgende risico's zijn onderkend:

- Tijdige beschikbaarheid, uitval en capaciteit van in- en externe medewerkers
- Uitloop in de tijd door meer dan verwachte afstemming
- Druk op kwaliteit door gewenste voortgang en gewenste behandeldatum
- Tijdige aanlevering prijsaanbiedingen van leveranciers en aannemers.

Plan van aanpak: Afvalinzameling Papendrecht

Beheersing
Tijd (doorlooptijd en capaciteit)
Separatie planning
Geld/ middelen
Voor de uitvoering van deze opdracht zijn financiële middelen nodig. Inzet is om het uitvoeringsplan met financiële paragraaf door het college vast te laten stellen en de uitwerking hiervan op te nemen in de eerste concernnota 2022 waar de gemeenteraad medio juni/ juli over besluit. De gemeentelijke wens is de financiering van zowel de eenmalige kosten als de investeringen bij de gemeente te houden.
Kwaliteit
Kwaliteitsbewaking vindt plaats door wederzijdse toetsing (advisering RHDHV/ gemeente <=> voorbereiding/ uitvoering HVC) en toetsing door opdrachtnemer en/ of interne adviseurs. De opdrachtgever wordt periodiek geïnformeerd over de voortgang en kwaliteit en ontvangt de conceptstukken van opdrachtnemer. De stuurgroep besluit over de kwaliteit en tijdstip indienen van de bestuurlijke stukken, faseovergangen en onderliggende rapporten.
Informatie
Informatie wordt beschikbaar gesteld door of namens de opdrachtnemer. Archivering vind plaats namens de opdrachtnemer. Werkdocumenten worden opgeslagen op de T:/ Samenwerking/ 3310 Beheer/ Afval / Uitvoeringsplan 2022.
Organisatie
De organisatie voor deze opdracht bestaat uit een stuurgroep en projectgroep. De stuurgroep bestaat uit: <ul style="list-style-type: none">- Portefeuillehouder Arno Janssen, de ambtelijk opdrachtgever José Boons, de ambtelijk opdrachtnemer Gert Jan de Goede zo nodig aan te vullen met leden projectgroep. De projectgroep bestaat (incidenteel dan wel vast) uit: <ul style="list-style-type: none">- HVC programmamanager invoering Marco Bakker,- Adviseur HVC Joost Moerkerk, inzameling, aanbiedingen- Projectleider uitvoering HVC Gerben Drijvers (i)- Adviseur RHDHV, Paul Mul advies en uitvoeringsplan, incidenteel- Gemeentelijke Belastingdienst, Peter Boor en Theo van der Mark, incidenteel- Communicatieadviseurs Wilma Havermans, Leoni Hagtingius HVC, Sandra Dwarswaard (i), Annemiek Meijer HVC (i), (i) incidenteel- Adviseur financiën en control Rob Groffen, incidenteel- Beleidsadviseur Afval Edgar Zaagsma- Adviseur Afvalbeheer Mani Jaff- Werkvoorbereiding Robert van der Steen- Ondersteuning n.t.b.- Opdrachtnemer Gert Jan de Goede.- Frequentie voorsnog per 2 weken een kernteam incl. de benodigde leden voor agendapunten.

Plan van aanpak: Afvalinzameling Papendrecht

Communicatie, voorlichting – participatie (met een stukje marketing?)
<p>Zowel de invoering omgekeerd inzamelen als het invoeren van recycletarief is een intensief communicatie / marketing traject dat een doorloop kent na de invoering. Voor de beide onderdelen wordt één communicatie plan op hoofdlijnen opgesteld als onderdeel van het uitwerkingsplan en aansluitend een meer uitgewerkt, dynamisch operationeel plan voor de uitwerking dat dienst blijft doen tijdens de komende 2 tot 3 jaar. Hierbij wordt aangesloten bij de procesplanning Omgekeerd inzamelen.</p> <p>Tevens is het doel de invoering van de nieuwe wijze van inzameling met een goede communicatie, voorlichting en participatie van inwoners tot stand te laten komen, waardoor het draagvlak voor de keuzes naar verwachting groter zal zijn (we maken daarbij gebruik van verkregen inzichten uit de pilot afvalinzameling Oostpolder).</p> <p>De bewoners te verleiden tot. . . .</p> <p>Bij de bewoner een blijvende gedragsverandering teweeg brengen (met eigen motivatie)</p> <p>Inzet is goede en tijdige informatievoorziening naar bewoners, raad en bestuur opdat voldoende geanticipeerd kan worden op de uit te voeren maatregelen en het bewerkstelligen van de beoogde afvalscheiding door de bewoners. Dit kan op verschillende wijzen, zowel on- line als off- line, variërend van internet en sociale media en de email “afval@papendrecht.nl”, krant, brieven, folder tot fysiek als inloopavonden/ spreekuur, de afvalcoach aangevuld met persoonlijke gesprekken per telefoon, ter plaatse of in het gemeentehuis.</p> <p>Locatie gemeentehuis, de bibliotheek, ABS, A3 reclame borden langs de weg.</p>

Versie beheer	
<i>Naam</i>	<i>Datum versie</i>
Paul Mul	
Marco Bakker/ Joost Meerkerk/ Edgar Zaagsma/ Mani Jaff/ Wilma Havermans/ Leoni Hagtingius/ Gerben Drijvers/ Robert van der Steen en Rob Groffen	
Bestuurlijk en ambtelijk opdrachtgever	
Overige betrokken team BOR+ financieel adviseur	

Bijlagen

Beschikbare documenten
<ul style="list-style-type: none">- Raadsvoorstel met onderliggende bijlagen/ rapporten raadsbesluit 2 december 2021- GIS ontwerpen omgekeerd inzamelen met diftar, bestaande voorzieningen, nieuwe voorzieningen.- BAG gegevens en adressenlijstenwoningen/ niet woningen BAG,- Excelbestanden resultaten ontwerpen omgekeerd inzamelen met diftar en totalen voorzieningen en inzameling- Uitgangspunten notitie ontwerp en uitvoering.
Overige